

Odbor za kulturu i obrazovanje
Predsjednica

18.7.2023

g. Johan Van Overtveldt
Predsjednik
Odbor za proračune
BRUXELLES

Predmet: Mišljenje o prijelaznom izvješću odbora BUDG o Prijedlogu uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.

(COM(2023)0337 – C9-XXXX – 2023/0201R(APP))

Poštovani g. predsjedniče,

u okviru navedenog predmeta, Odbor za kulturu i obrazovanje zadužen je za podnošenje mišljenja Vašem odboru. Na svojoj sjednici od 28. lipnja 2023. to je mišljenje odlučio podnijeti u obliku pisma. Mišljenje je usvojio na sjednici održanoj 18. srpnja¹.

S poštovanjem,

Sabine Verheyen

¹ Na konačnom glasovanju nazočni su bili: Sabine Verheyen (predsjednica i izvjestiteljica za mišljenje), Michaela Šojdrová (potpredsjednica), Kizilyürek Niyazi, Dzhambazki Angel, Rooken Rob, Tarabella Marc, Ademov Asim, Adinolfi Isabella, Frankowski Tomasz, Pollák Peter, Zagorakis Theodoros, Zver Milan, Cicurel Ilana, Farreng Laurence, Joveva Irena, García Del Blanco Ibán, Guillaume Sylvie, Heide Hannes, Kammerevert Petra, Matic Predrag Fred, Ros Sempere Marcos, Smeriglio Massimiliano, Michels Martina, Franz Romeo, Marquardt Erik, Nienass Niklas, Anderson Chistine, Bocskor Andrea.

Poštovani g. Van Overtveldt,

pišem Vam u vezi s privremenim izvješćem odbora BUDG o predloženoj ciljanoj reviziji VFO-a, koje je sastavljeno u skladu s člankom 105. stavkom 5. Poslovnika u okviru pripremnog rada za postupak suglasnosti o Prijedlogu uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. – 2023/0337.

Zbog izrazito kratkih rokova koji su nametnuti drugim odborima nije bilo moguće sastaviti službeno mišljenje odbora CULT. Umjesto toga, na sastanku održanom 28. lipnja koordinatori odbora CULT odlučili su iznijeti mišljenje u obliku pisma, navevši u njemu opće stajalište Odbora o toj temi, posebno o uspostavi novog posebnog instrumenta za suočavanje s učinkom povećanih troškova zaduživanja u vezi s EURI-jem na proračun EU-a i njegov naslov 2.b.

Odbor za kulturu i obrazovanje predmetno je pitanje razmotrio na svojoj sjednici održanoj 18. srpnja 2023. Odbor je na toj sjednici odlučio pozvati Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti prijedloge navedene u nastavku.

1. naglašava da su veliki nepredviđeni globalni događaji otkako je 2020. donesena Uredba o VFO-u za razdoblje 2021. – 2027., posebno pandemija bolesti COVID-19 i ruska ratna agresija na Ukrajinu, izvršili znatan pritisak na proračun EU-a zbog dodatnih izvanrednih rashoda povezanih s usvojenim mjerama odgovora na razini EU-a, kao i zbog sve većih kamatnih stopa i inflacije, zbog čega je proračun EU-a trenutačno neadekvatan;
2. iznimno je zabrinut zbog činjenice da se, zbog toga i zbog nespretne odluke da se u naslov 2.b uključe inherentno nepredvidivi i nediskrecijski troškovi financiranja instrumenta NextGenerationEU, razlika do gornje granice za taj naslov već pokazala nedovoljnom za pokrivanje stvarnih potreba za rashodima u nadolazećim godinama, s potencijalno negativnom razlikom od 1 708,2 milijuna EUR već 2024. ako se Uredba o VFO-u u njezinu sadašnjem obliku ne izmijeni; ističe da se time zapravo oduzima svaka fleksibilnost za povećanje proračunskih omotnica uspješnih postojećih programa u okviru naslova 2.b u slučaju opravdanih dodatnih rashoda, kao što su Erasmus+, Kreativna Europa, Europske snage solidarnosti i program „Građani, jednakost, prava i vrijednosti”, te da se time *de facto* onemogućuje provedba novih inicijativa i dragocjenih pilot-projekata i pripremnih radnji u kojima se isprobavaju inovativni pristupi u područjima koja još nisu uređena zakonodavstvom EU-a;
3. ističe da je financiranje iz proračuna programa Erasmus+ i Kreativna Europa već djelomično pojačano u prvim godinama trenutačnog VFO-a kako bi se pružila potpora onima koji bježe od ruske vojne agresije na Ukrajinu i riješila teška situacija u kulturnim i kreativnim sektorima nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19, što bi moglo utjecati na te programe na kraju trenutačnog VFO-a;
4. pozdravlja predloženo uvođenje ciljanog mehanizma fleksibilnosti u obliku posebnog tematskog „Instrumenta EURI” s procijenjenim ukupnim troškom od 18,9 milijardi EUR, izvan gornjih granica VFO-a, do kraja VFO-a, isključivo u svrhu pokrivanja troškova financiranja instrumenta NextGenerationEU koji prekoračuju posebne

granične vrijednosti utvrđene u izmijenjenoj Uredbi o VFO-u;

5. naglašava da se uspostavom instrumenta EURI doprinosi zaštiti rashoda za sve vodeće programe EU-a u naslovu 2.b kao što su Erasmus+ i prioritetne mjere u području kulturne suradnje, obrazovne mobilnosti, razmjena mladih i volontiranja, sudjelovanja građana i izgradnje demokracije;
6. poziva na opsežniju reviziju VFO-a kako bi se osiguralo da nove inicijative u okviru naslova 2.b, kao što je novi europski Bauhaus, ne utječu na financiranje drugih programa koji se već nedovoljno financiraju; ističe da bi se taj program trebao podupirati i iz drugih relevantnih programa kako bi se proizveo dodatni učinak; u tom kontekstu ponovno poziva Komisiju da tijekom revizije VFO-a u sredini razdoblja izmijeni Uredbu o Obzoru Europa kako bi se uspostavila misija novog europskog Bauhauusa uz financiranje od 500 milijuna EUR; ponovno poziva Komisiju da podnese prijedlog da novi europski Bauhaus do sljedećeg VFO-a postane novi samostalni program EU-a s novim resursima i posebnom proračunskom linijom;
7. apelira na Vijeće da bez odgode usvoji reviziju VFO-a, uključujući uspostavu instrumenta EURI, kako je predložila Europska komisija; smatra da instrument EURI predstavlja održivo rješenje za proračunske izazove koji proizlaze iz uključivanja troškova financiranja EURI-ja u naslov 2.b i unutar gornje granice trenutnog VFO-a, unatoč opetovanim pozivima Parlamenta da se rashodi za pokrivanje njegovih troškova uključe izvan gornje granice; napominje da bi se mobilizacija sredstava iz instrumenta EURI odvijala u skladu s postupcima utvrđenima u Uredbi (EU, Euratom) 2020/2093 i u okviru godišnjeg proračunskog postupka, uz potpuno poštovanje ovlasti proračunskog tijela.

Nadamo se i vjerujemo da će odbor BUDG uključiti te elemente u svoje privremeno izvješće i uzeti ih u obzir tijekom budućih rasprava s Vijećem i Komisijom o predloženoj reviziji, kao i u godišnjem proračunskom postupku za 2024.

Unaprijed hvala na uzimanju ovog mišljenja u obzir i puno uspjeha s ovim bitnim pitanjem.

S poštovanjem

Sabine Verheyen